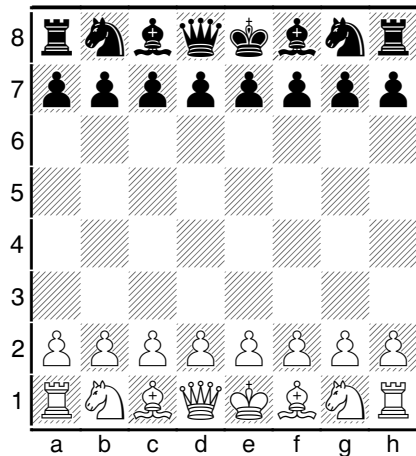

Schackledarens blad T1:14

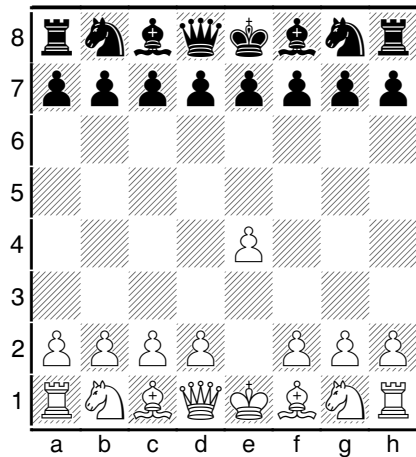
Undervisning

1. Skolmatt

”Idag ska jag lära er världens bästa schacktrick. Kan man det så vinner man 8 gånger av 10 mot någon som inte kan det. Och efter idag kan ni alla gå hem och vinna mot pappa, mamma eller kanske morfar. Tricket heter skolmatt. Med bara fyra drag kan ni göra er motståndare schack och matt med det här tricket.”

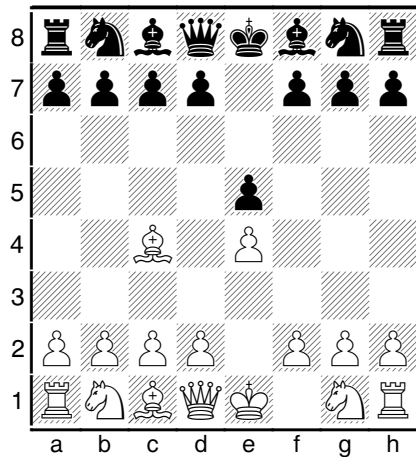

”I utgångsställningen är den svagaste punkten för svarts kung f7.” (Peka på f7.) Orsaken är att f7 bara är vaktad, eller garderad som man säger på schackspråket, av kungen själv. Kan man rikta in många pjäser mot f7 kan det bli schack och matt snabbt. Titta här.”

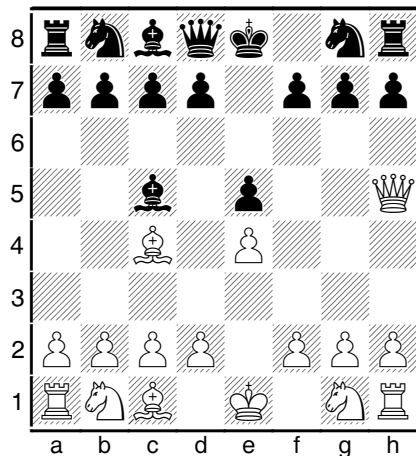

”Vit börjar med e2–e4. Det är ett bra förstadrag, eftersom det öppnar för damen och löparen. Svart svarar likadant med e7–e5.” (Flytta på demonstrationsbrädet.) ”Nu riktar vit in sin löpare mot f7 med Lf1–c4.”

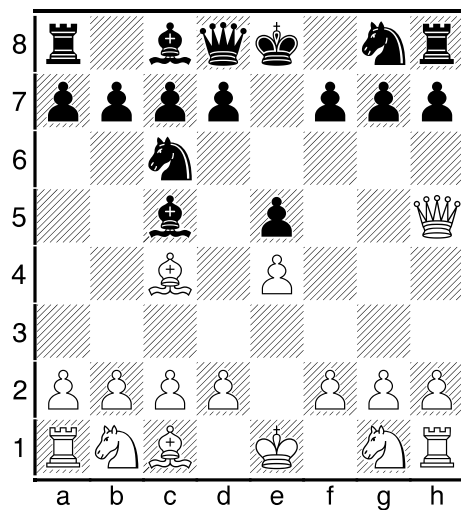
T1:14

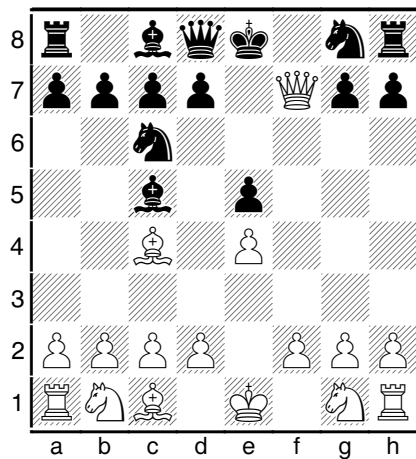
”Svart kanske gör likadant, alltså Lf8–c5.” (Du drar draget på demonstrationsbrädet.) ”Nu är det dags att rikta in damen med Dd1–h5.”

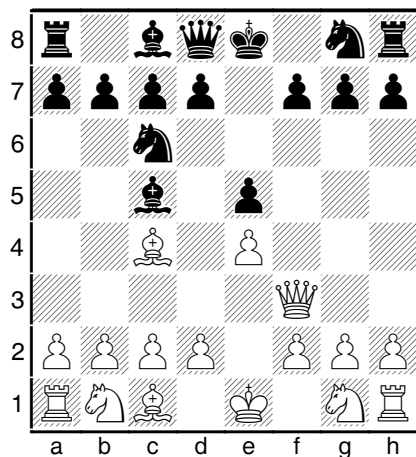
”Aha”, tänker svart, ”vits dam vill slå bonden på e5.” Bäst vi ger den lite stöd, eller gardering som man säger på schackspråket, och så flyttar svart ut springaren till c6 med Sb8–c6” (Du utför draget på demonstrationsbrädet.)

”Och nu, nu slår draget ner som en blixn, draget som gör schack och matt. Är det någon som kan se draget? Just det: Dh5xf7.”

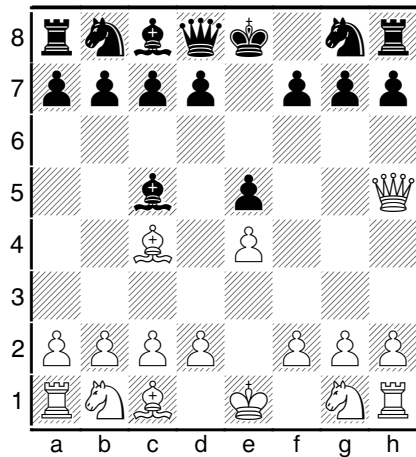
”Ni kommer ihåg de tre schackmattfrågorna. Kan svart ta damen? Nej, för om kungen slår damen tar löparen på c4 kungen.” (Gör dragen på demonstrationsbrädet och visa.) ”Går det att sätta något emellan? Nej, eftersom det bara är en ruta mellan damen och kungen går ju inte det. Går det att fly med kungen? Nej, inte det heller. Det är schack och matt. Nu får ni sätta er två och två och så får ni pröva att göra skolmatt på varandra. Ena gången är ni vit, andra gången svart. De som spelar svart måste hjälpa till så att det går att göra matt.” (Barnen sätter sig och får göra skolmatt på varandra.) ”En finess är att damen faktiskt inte behöver gå till h5. Det går lika bra att gå till f3 för att nå f7.” (Visa på demonstrationsbrädet.)

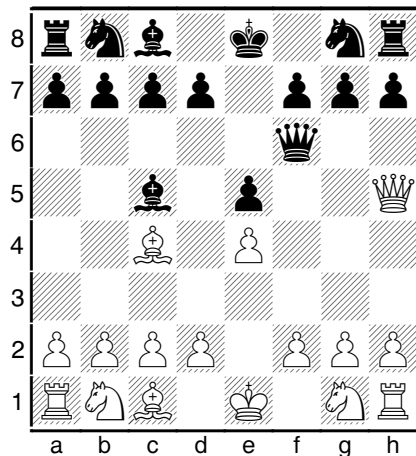
2. Försvar mot skolmatt

”Jaha, tänker ni, nu kommer man att förlora varje gång man spelar svart. Nej, för det går att försvara sig. Det viktigaste knepet är att ge f7 stöd, eller gardering som man säger på schackspråk, av en pjäs. Se här.”

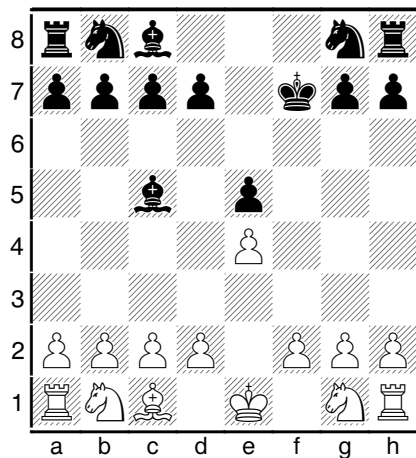
T1:14

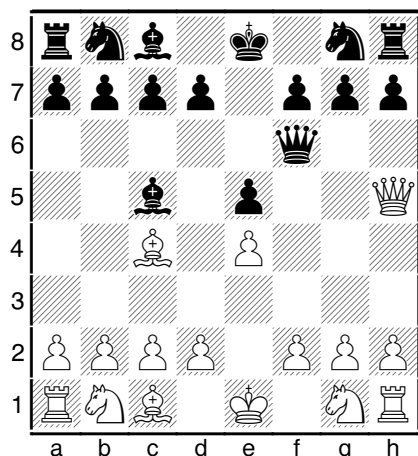
”Hur kan svart ge stöd åt f7 här? Visst, både Sg8–h6 och Dd8–e7 fungerar. Men det allra bästa är Dd8–f6.”

”Om vit nu slår på f7 med damen, med Dh5xf7, tar svart tillbaka med sin dam med Df6xf7. Vit slår med sin löpare med Lc4xf7 och svart tar med kungen med Ke8xf7.”(Dra dragen på demonstrationsbrädet.)

”Räknar vi poäng märker vi att svart har tjänat två poäng på alla slag. Men det finns en finess till med att gardera sig med Dd8–f6.”

”Om det svarts tur hotar han att nästan få in skolmatt åt andra hållet med Df6xf2.” (Visa på brädet.)

3. Jättespindelns övningsuppgifter

”Nu ska ni få göra jättespindelns övningsuppgifter.” (Barnen ställer upp pjäserna, får stencilen och sätter sig vid runda bordet. Under tiden fyller du i Berger-tabellerna.)

Spela

”Idag ska vi fortsätta turneringen. I grupp A möter N. N. – N. N. (Du ropar upp alla som möts. Blir det inte fullt i sista gruppen får du mixa de två lägsta grupperna, t.ex. D och E, så att alla får spela tre ronder. Stäm av tiden så att ni hinner spela tre ronder. Ropa upp vilka som möts mellan varje rond.)

Avrundning

När det är fem minuter kvar av lektionen säger du till barnen att packa ihop och lägga pjäserna i respektive låda.

När de är klara samlas alla vid runda bordet. Berätta att en ny Veckans kluring är uppsatt.